

Plan- og bygningsetaten
postmottak@pbe.oslo.kommune.no

Oslo, 16. mai 2021

Høringsuttalelse - Nye vannforsyningstunneler (stamnett).
Planforslag til offentlig ettersyn – detaljregulering med
konsekvensutredning.

Oslo kommunes vannforsyning er sårbar, da 90 % av kommunen i dag forsynes fra en vannkilde og ett vannforsyningsanlegg. Vann- og avløpsetaten skal sikre fullgod reservevannforsyning fra Holsfjorden til Oslo kommune, og det er kunngjort forslag til detaljregulering med konsekvensutredning for nye vanntunneler (stamnett). I forslaget fra Plan- og bygningsetaten tar man sikte på å binde sammen eksisterende- og ny vannforsyning. Det planlegges vedtak i reguleringsplanen høsten 2021, oppstart av tiltaket medio 2022 og ferdigstilling innen 1. januar 2028; ifølge krav fra Mattilsynet.

Planen omfatter områder i bydelene Alna, Bjerke, Nordre Aker og Sagene. Det vil være tunneler fra Sagene til Disen og videre østover til Stubberud og Trosterud, samt en tunnel fra vannbehandlingsanlegget på Oset til Disen. Det skal benyttes en tunnelboremaskin fra Stubberud retning vest, mens det skal være ordinær sprengning østover mot Trosterud og de nye høyde-/beredskapsbassenger i fjell mellom Trosterud og Lutvann. Her kommer det rømningsvei ved Haugerud og en rømningsvei på Trosterud. Det foreslås hensynssoner på bakkenivå for å beskytte de underjordiske anleggene. På terreng omfatter planen overbygg og ankomstportaler, kjøreadkomst til underjordisk anlegg og flere midlertidige anleggs- og riggområder i dagsonene - herunder Stubberud og Haugerud. Anleggsperioden er anslått til 6 år for Stubberud, 1-1,5 år for Trosterud og 0,5-1 år på Haugerud.

Groruddalen Miljøforum (GM) har deltatt i videomøter, hvor saken har blitt belyst, og har i tillegg gått inn i den grundige dokumentasjonen som foreligger. GM vektlegger trafikk-, miljø- og støyutfordringer samt tiltak som fremmer gode bomiljøer og/eller bedrer kvaliteten i eksisterende områder.

GM konsentrerer seg særlig om Bydel Alna som blir vertsbydel for større deler av nyanlegget. Bydel Bjerke vil i mindre grad merke anleggsarbeidet. Bydelen blir ikke berørt av riggplass eller anleggstrafikk. GM støtter seg til Bydel Alnas uttalelse fra BU-møte 29. april som starter slik: «Bydelen ser viktigheten av planforslaget for storsamfunnet, men samtidig betydelige negative konsekvenser for nærmiljøet, spesielt i anleggsfasen med etablering og massetransport».

Plan- og bygningsetaten har vurdert at Stubberud-området ligger relativt godt til rette som rigg- og anleggsområde, siden området i dag preges av næring, industri og veitrafikk. Det vil bli en omfattende trafikk til og fra Stubberud i anleggsfasen. Arbeidsuke på 6 dager vil gi ca. 150 daglige turer; totalt ca. 77 500 lastebillass over en periode på ca. 4 år. Reguleringsplanen åpner også for nattransport inn/ut av Stubberud, dvs. mellom kl. 2300 og 0600. Masser fra tunnelsystem og fra høyde-/beredskapsbasseng kjøres i all hovedsak ut fra Stubberud. I neste fase skal det så betong, rør, pumper etc inn i de samme tunnelene.

Planforslaget setter fokus på mange utfordringer som støy, strukturlyd, vibrasjoner, støv som følge av sprengning og tungtrafikk. I tillegg vil veisystemet som allerede er sterkt belastet i rushtiden få nye utfordringer. Dette gjelder Strømsveien, Nedre Kalbakkvei, Tvetenveien, Ytre Ringvei, avhengig av valg av kjørerute i anleggsfasen.. Kjøreadkomst til anleggsveien er via Verkseier Furulunds vei. Kjørerute via Haugerudveien anbefales ikke av hensyn til nær boligbebyggelse

Trosterud vil i anleggsfasen få etablert en ankomstportal med tilhørende fjellanlegg; et arbeid som vil foregå både sør og nord for Tvetenveien. Rigg- og anleggsområdet vil blokkere gangveien fra Tvetenveien til Trosterud T-banestasjon/boligbebyggelsen. Det må derfor etableres en alternativ gangvei.

Anleggsområdet ved Haugerud er knyttet til etablering av rømningsvei, og har et lite riggområde på ca. 1 dekar. Det vil være en utfordring/uheldig at Johan Castbergs vei som til dels er smal og uoversiktlig må benyttes til anleggstrafikken. Selv om det er relativt få biler til dette delprosjektet, er gata skolevei og barn ferdes her. Det samme gjelder for Dr. Dedichens vei. Bydel Alna ber om ekstra trafikksikkerhetstiltak i disse to veiene.

Anleggsarbeidet vil kreve omregulering av friområder på Stubberud og Trosterud. Bymiljøetaten anbefaler at det etableres avbøtende tiltak gjennom å skaffe erstatningsområder, samt at det foreslås et rekkefølgekrav om opparbeidelse av tursti i Haugerudhagan nord som kan koble sammen turvei D 16 med turvei D 15 ved Trosterud T-banestasjon.

Alnaelva berøres i liten grad av direkte inngrep, men planforslaget innebærer forslag om utslipp av tunneldrivevann til lukket sidebekk til elva. Statsforvalteren har fremmet krav om grenseverdier i utslippstillatelsen. Alternativt må overskuddsvann fra rigg- og anlegg føres gjennom renseanlegg og deretter slippes ut i det offentlige ledningsnett.

Massehåndtering er ikke er del av planforslaget. På nettmøter ble det sagt at masser fra vest vil bli transportert til utvikling av Drammen havn, og at masser fra øst delvis vil gå til Gjersrud -Stensrudområdet. Hvor massene skal kjøres, vil ha betydning for veinettet mht konsekvenser for fremkommelighet, kollektivtrafikk og trafikksikkerhet.

På et nettmøte ble det opplyst at massene skal vannes ved utkjøring for å hindre svevestøv.

GM anser som Bydel Alna at bygge- og anleggsfasen vil være krevende for områdene Stubberud, Trosterud og Haugerud. Når anlegget står ferdig, vil Stubberud ha en ankomstportal inn til tunnel og pumpestasjon i fjellet. Tiltaket skal ikke komme i konflikt med Statens vegvesens planer for en mulig avkjøring fra E6 til Alnabruterminalen. Dagsonen på Trosterud knyttes til transformatorstasjonen. Nedenfor Trosterud senter etableres en ankomstportal til tunnel, pumpestasjon i fjell samt høyde-/beredskapsbassenger. Det bli minimal trafikk til anlegget etter ferdigstillelse.

GM har tidligere avgitt uttalelse; 24. august 2020. GM var da opptatt av bygge- og anleggsperioden. Vil dagens metoder med kontinuerlig tetting/innsprøyting sikre mot lekkasjer og grunnvannssenkning? Hvordan vil anleggstrafikk og massetransport påvirke trafikk og dagligliv for store og små? Vil man med anleggsarbeid store deler av døgnet, få tilstrekkelig stille tid og hvileperioder? Hvordan sikre barn og unge på trygg skolevei og i fritid i anleggsperioden?

Konklusjon

Tiltaket vil ha betydelige konsekvenser for miljøet; spesielt anleggsperiodens sprengning og massetransport. Det blir utfordringer i trafikkbildet; støy, støv og luftforurensning samt at sprengning gir rystelser, vibrasjoner og strukturstøy. GM anbefaler kjørerute i Strømsveien - Nedre Kalbakkvei i begge retninger, selv om dette vil skape utfordringer i rushtiden.

Myke trafikanter rammes av stengte gangveier. Midlertidige gangveier må etableres slik at de ivaretar sikkerheten, men også slik at de blir brukt. Ikke alle omveier er attraktive.

Biler og anleggsmaskiner må så langt mulig være støysvake og benytte bærekraftig drivstoff. Unødig naturinngrep i friområder må unngås så langt mulig, eventuelt må brukervennlige erstatningsområder etableres. Oppfølging av grunnvannsstand må etableres og rutiner for oppfølging, dersom det kommer signaler om lekkasje eller skade på bygg.

Planforslaget legger opp til en langvarig anleggsperiode, og all erfaring tilsier at god dialog med nærmiljøet blir avgjørende for en «grei» opplevelse for alle parter på Stubberud, Trosterud og Haugerud. Medvirkning og informasjon er også et viktig poeng for Bydel Alna.

Grenseverdier for støy, støv og vibrasjoner blir viktige for ivaretagelse av folkehelse lokalt gjennom hele anleggsperioden. Selv om det ikke skal sprenges mellom kl. 2300 og 0600, vil det foregå opplastning og transport – også dette støyer. Det kan oppstå behov for avbøtende tiltak underveis. Dette bør følges opp i dialog med berørte parter.

I anbudsdokumentene må det utformes et system for løpende kontroll og inspeksjon av de firmaene som får anbudene, slik at mulige negative konsekvenser for miljø og beboere blir oppdaget og fulgt opp.

Med vennlig hilsen
For Groruddalen Miljøforum

Ragnar Torgersen
Styremedlem

Reidunn Myster Beier
Varamedlem

Kopi:

Akers Avis Groruddalen
Bydel Alna
Statens vegvesen Oslo
Haugerud og Trosterud vel
Øvre Haukåsen vel